

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Dogmatika (A teremtés teológiája és krisztológia)

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes - Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	REFORMÁTUS VALLÁSPEDAGÓGIA
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		<i>Dogmatika (A teremtés teológiája és krisztológia)</i>				A tantárgy kódja		TLM1303			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens								
2.4. Tanulmányi év		II.	2.5. Félév		3.	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		Alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					84
3.8. A félév összóraszama					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - coachingot és mentorálást folytat - emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz - vallási szövegeket értelmez - vallási tevékenységeket népszerűsít - vallási intézményt képvisel - Önvizsgálatra bátorítja a tanácsadáson részt vevő betegeket.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz - megbízhatóságot tanúsít - aktívan odafigyel

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás keresztyén hit alapkérdéseiről
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A vallástudomány a hit meghatározásakor mindhárom tudatfunkció, az értelem, érzelem és akarat együtthatásáról beszél. Hittartalmak nélkül a hit erőtelen, ezért fontos cél a hitvallási tételek alapos megismerése (a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás mentén). • A hallgatókat megismerteti a keresztyén teológiatörténet legfontosabb felismeréseivel, de a legismertebb tévedésekkel, herezisekkel is, hogy azok véletlenül se ismétlődhessenek meg

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: Hit, hitvallás	Előadás, PP	Szűcs 7-9, 25-30; Lochman 9-14; Török 3-16; Kocsis 19-25, H.K.21.
2. Az Ige	– “ –	Szűcs 9-17; Lochman 20-29; Török 28-32; Kocsis 26-38
3. Az egy Istenről	– “ –	Lochman 30-40; Török 182-196;Kocsis 92-96; McGrath 195-218, H.K. 25
4. Az Atyaisten személye	– “ –	Szűcs 51-52; Lochman 41-49; Török 196-201;Kocsis 97-101
5. Az Atyaisten munkája	– “ –	Szűcs 52-63; Lochman 51-59; Török 202-240; McGrath 218-223; Kocsis 102-111, H.K. 27.
6. Az ember	– “ –	Szűcs 30-45; Lochman 51-59; Török 242-283; Kocsis 112-134;
7. Jézus Krisztus	– “ –	Szűcs 40-44; Lochman60-69; Török 285-295;Kocsis 135-147; McGrath 248-279; H.K. 15.
8. Krisztus, az egyszülött Fiú	– “ –	Szűcs 40-44; Lochman 70-81; Török 296-307; Kocsis 148-150
9. Krisztus származása	– “ –	Szűcs 40-44; Lochman 82-93; Török 308-325; Kocsis 135-138;
10. Krisztus hármassága	– “ –	Szűcs 64-71; Török 326-368; Kocsis 165-171; H.K. 31
11. Krisztus szenvedése	– “ –	Szűcs 71-72; Lochman 94-103; Török 341-353; Kocsis 151-156, H.K. 37.
12. Krisztus halála és a kereszthalál jelentősége	– “ –	Szűcs 73-74; Lochman 104-117; Török 354-357; Kocsis 159-161,

13. Krisztus feltámadása	– “ –	Szűcs 74-76; Lochman 118-130; Török 358-364; Kocsis 157-159, H.K.45.,
14. A mennybemenetel	– “ –	Szűcs 76-77; Lochman 131-141; Török 364-369; Kocsis 162-165

Könyvészet
Kötelező:

1. BARTH Károly: Kis Dogmatika. Ref. Missziói Munkaközösség, f.a.
2. G. van den BRINK – C. van der KOOI: *Keresztyén dogmatika*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022
3. KOCSIS Elemér: Református Dogmatika, Debrecen: KFRTKF, 1998.
4. LOCHMANN, Jan Milic: Az apostoli Hitvallás. Dogmatikai vázlatok a Hiszekegy nyomán, Budapest: Kálvin Kiadó 1995.
5. McGRATH, Alister E.: Bevezetés a keresztyén teológiába. Budapest: Osiris, 1995.
6. PÜSÖK Sarolta: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021.
7. Református hitvallások (Koinónia, Kolozsvár, 1998 – 2000): La Rochelle-i-, Belga-, Westminsteri-, Ír-, Skót Hitvallás, Dordrechti Kánonok, továbbá a Heidelbergi Káté és II. Helvét Hitvallás.
8. SEBESTYÉN, Jenő: Református Dogmatika. Budapest: Ref. Teol. Akadémia, 1940.
9. SZŰCS Ferenc: *Hitvallásismeret*, Károli Gáspár Hittudományi Egyetem, Budapest, 2007
10. TAVASZY Sándor: Református Keresztyén Dogmatika. Kolozsvár, 1932.
11. TÖRÖK István: Dogmatika. Amsterdam: Free University Press, 1985.

Ajánlott:

1. CHADWICK, Henry: A korai egyház. Osiris, Budapest, 1999.
2. FEKETE Károly: *A Heidelbergi Káté magyarázata*. Kálvin Kiadó, Budapest, 2013.
3. FREY, Christofer: Repetitorium der Dogmatik. Für Studierende der Theologie, Waltrop: Spinner, 2000
4. HÄRLE, Wilfried: Dogmatik, Berlin/New York: de Gruyter, 2007.
5. HAUSCHILD, Wolf-Dieter: Lehrbuch der Kirchen und Dogmengeschichte, Bd. I-II, Gütersloh: Chr. Kaiser 1995
6. KÁLVIN, János: A keresztyén vallás rendszere (1559), ford. Buzogány Dezső, I-II. kötet, Kiadja a Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, Budapest 2014
7. McGRATH, Alister E.: The Christian Theology Reader. Blackwell, Cambridge, 1996.
8. NIESEL, Wilhelm: Kálvin teológiája. Kálvin Kiadó, Budapest, 1988.
9. PÜSÖK Sarolta: „Az igaz ember hitből él” (Róma 1,17) – a hit, mint a református önértelmezés fő alkotóeleme – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2017, Nr.2., pp. 216-229., pg.13, DOI: 10.24193/subbtref.62.2.15
10. PÜSÖK Sarolta: A Hitvallásismeret elvi és gyakorlati kérdései – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár -Ro, 2003, Nr. 1-2. (5–6.), pp.138–150
11. PÜSÖK Sarolta: *Református világnézeti nevelés* – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2016, Nr.1., pp.180-189, pg. 10
12. PÜSÖK Sarolta: *Søren Kierkegaard teológiájának súlypontjai*, (Punctele cardinale ale teologiei lui Søren Kierkegaard – Cluj-Napoca -Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2010. Pg.168, ISBN 978-606-8145-09-9
13. RAHNER, Karl: A hit alapjai. Agapé, Budapest, 1998.
14. RAVASZ László: Kis Dogmatika. Budapest: Zsinati Iroda, 1990.
15. ROHLS, Jan: Protestantische Theologie der Neuzeit, Bd. I-II, Tübingen: Mohr&Siebeck, 1997.
16. TILLICH, Paul: Rendszeres Teológia. Budapest: Osiris, 1996.
17. WEBER, Otto: Grundlagen der Dogmatik, Bd. I–II, Neukirchen-Vluyn, Neukirchener Verlag, 1987.
18. WELKER, Michael: Gottes Offenbarung. Christologie, Neukirche-Vluyn, Neukirchener Verlagsgesellschaft, 2012.
19. WELKER, Michael: Isten Lelke - A Szentlélek teológiája, Exit, Debrecen-Kolozsvár/Cluj-Napoca, 2018

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-------------------------	----------------------	--------------

1. FEJEZET. Dogmatika: Értelmes gondolkodás Istenről, emberről és a világról. 13 (14-46)	a hallgatók referátumai – ill. ezek megbeszélése	Az alábbi könyv fejezetei: G. van den BRINK – C. van der KOOI: <i>Keresztyén dogmatika</i> . Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022
2. FEJEZET. Miért hiszünk? Prolegomena. 47 (47-90)	– “ –	
5. FEJEZET. A Kijelentésről – Találkozás Istennel 177 (175-221) 13. FEJEZET. A Biblia – Isten és ember könyve 585 (585-625)	– “ –	
6. FEJEZET. Az ajándékozott lét. Teremtés 223 (224-272)	– “ –	
7. FEJEZET. Az ember mint Isten képmása. Teológiai antropológia 273 (273-321)	– “ –	
8. FEJEZET. A sérült létezés: A bűnről és a gonoszról 323 (323-372)	– “ –	
10. FEJEZET. Ki Ő tulajdonképpen? Jézus Krisztus személyéről 419 (419-476)	– “ –	
11. FEJEZET. Szoteriológia: Jézus Krisztus mint Győztes, Megváltó és Közbenjáró 477 (477-536)	– “ –	
1. FEJEZET. Dogmatika: Értelmes gondolkodás Istenről, emberről és a világról. 13 (14-46)	– “ –	
Könyvészet		
G. van den BRINK – C. van der KOOI: <i>Keresztyén dogmatika</i> . Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A vallás tanári hivatás kihívásai közé tartozik, hogy mind a diákok, mind a környezet kérdően tekint a vallás tanára, ha hitelvi kérdésekkel szembesül. Használható útmutatásokat csak akkor nyújthat, ha ismeri a teológiatörténet használható mintáit, ugyanakkor másokkal is meg tudja értetni döntései mértékét, és tisztán, közérthetően tud érvelni ezek mellett. A tantárgy órákra lebontott tanmenete ezekre az igényekre válaszol.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése. Értelmes, világos előadásmód, szakszerű érvelés	Szóbeli vizsga	90%
10.5 Szeminárium / Labor	Kiselőadás		10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								
								

Kitöltés időpontja:

2025.04.30.

Előadás felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István

általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.